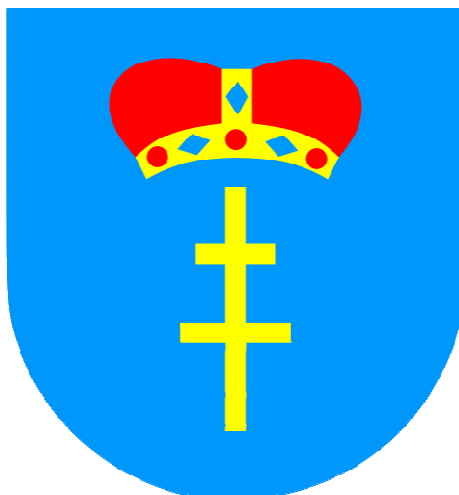

**RADA POWIATU
W BUSKU-ZDROJU**

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BUSKIEGO
ZA LATA 2009 - 2010**

INSTYTUT GOSPODARKI SUROWCAMI MINERALNYMI I ENERGIA
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
MINERAL AND ENERGY ECONOMY RESEARCH INSTITUTE
OF THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES

ul. J. Wybickiego 7

31-261 Kraków

Zleceńodawca:

Starostwo Powiatowe

w Busku-Zdroju

ul. Mickiewicza 15

28-100 Busko-Zdrój

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego za lata 2009 -2010

Kierownik zespołu autorskiego:

Dr inż. Beata Kłojzy-Karczmarczyk

Kraków - Busko Zdrój 2011

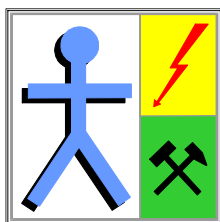
Posiadamy certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania spełniający
wymagania norm: PN-EN ISO 9001:2009 oraz PN-EN ISO 14001:2005

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego za lata 2009 -2010

Wykonano zgodnie z umową nr rej. 13(C-2)11

Wykonawca:

**Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią
Polskiej Akademii Nauk**
ul. Wybickiego 7
31-261 Kraków

Pracownia Badań Środowiskowych i Gospodarki Odpadami
tel. (012) 633 58 69 e-mail: beatakk@min-pan.krakow.pl

Zespół autorski:

dr inż. Beata Kłojzy-Karczmarczyk

dr inż. Said Makoudi

mgr inż. Janusz Mazurek

mgr inż. Jarosław Staszczak

tech. Jan Żółtek

Kraków – Busko-Zdrój 2011

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	5
2.	Ogólna charakterystyka obszaru powiatu buskiego	7
3.	Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego.....	10
3.1.	Stan jakości powietrza atmosferycznego.....	10
3.2.	Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno- ściekowa.....	13
3.3.	Stan jakości środowiska akustycznego w powiecie	21
3.4.	Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi.....	23
3.5.	Aktualny stan gospodarki leśnej.....	24
3.6.	Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące.....	26
3.7.	Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska.....	27
3.8.	Formy ochrony przyrody.....	28
3.9.	Decyzje wydane w latach 2007-2008.....	29
4.	Priorytety ekologiczne Powiatu	31
5.	Zgodność programu z celami polityki ekologicznej państwa i województwa	34
6.	Analiza wskaźników monitoringu POŚ.....	36
7.	Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska.....	38
8.	Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu.....	41
9.	Propozycje zmian w POŚ oraz wskazania odnośnie aktualizacji programu.....	43
10.	Podsumowanie i wnioski.....	45
11.	Spis wykorzystanych materiałów.....	46

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008 r. Dz. U. Nr 25, poz. 150 ze zm.), organ wykonawczy powiatu co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu raport z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Pierwszy Program ochrony środowiska dla powiatu buskiego na lata 2004 - 2007, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla powiatu buskiego przyjęty został uchwałą Rady Powiatu w Busku-Zdroju z dnia 30 grudnia 2004 r nr XXI/161/2004 roku.

W 2008 roku została sporządzona aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu buskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do roku 2015.

Obecny raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu buskiego stanowi podsumowanie realizacji zadań zrealizowanych w latach 2009 – 2010.

Program ochrony środowiska dla powiatu buskiego opracowany został zgodnie z Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego. Podstawą opracowania programów wojewódzkich jest Polityka Ekologiczna Państwa (Dz.U. Nr 62 poz. 627 ze zm.).

Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na organ wykonawczy powiatu obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów uczestniczących w ochronie środowiska powiatu do przekazywania niezbędnych informacji w tym zakresie. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Program Ochrony Środowiska (w skrócie POŚ) jest dokumentem wspomagającym proces decyzyjny i aktywne zarządzanie środowiskiem. Umożliwia zintegrowane działanie na terenie gmin powiatu w celu zapewnienia mieszkańcom stałej poprawy warunków życia, chroniąc przy tym stan zasobów przyrodniczych i kulturowych. Realizacja POŚ to cały szereg przedsięwzięć o bardzo złożonym charakterze, wymagających wspólnego działania wszystkich instytucji samorządowych w powiecie. Złożoność ta powoduje, że realizacja przez samorządy założonych celów środowiskowych, jest jednoznacznie związana z ich kompetencjami stanowiącymi i wykonawczymi.

Rada Powiatu w Busku-Zdroju uchwalając POŚ dla powiatu buskiego, przyjęła do realizacji wytyczne w nim priorytety i cele ekologiczne skoncentrowane na obszarach i w dziedzinach zapewniających maksymalne korzyści dla środowiska.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa i Programem Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego, w pierwszym Programie ochrony środowiska dla powiatu buskiego, wyszczególniono krótkoterminowe (2008 – 2011) i długoterminowe (do roku 2015) działania, w ramach następujących głównych elementów ochrony środowiska obszaru powiatu buskiego:

- zasoby przyrodnicze,
- zasoby surowców mineralnych,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami,
- ochrona powietrza,
- ochrona gleb i powierzchni ziemi,
- lasy,
- hałas i pola elektromagnetyczne,
- edukacja ekologiczna.

Długofalowym zadaniem POŚ jest uzyskanie stałej i zauważalnej poprawy jakości wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego. Wiąże się to z koniecznością nałożenia obowiązków na administrację powiatu i podmioty korzystające z zasobów środowiska, jak też nakłada konieczność wykonania wszystkich przyjętych w nim zadań. W celu dalszej efektywnej realizacji POŚ, konieczne jest podsumowanie wykonanych zadań, któremu służyć winien zastosowany monitoring wdrażania tego dokumentu.

2. Ogólna charakterystyka obszaru powiatu buskiego

Powiat buski zajmuje obszar o powierzchni ok. 967,4 km². Jest czwartym pod względem powierzchni powiatem województwa świętokrzyskiego. W skład powiatu wchodzi 8 gmin w tym 1 miejsko-wiejska – Busko-Zdrój i 7 wiejskich: Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica. Największą gminą zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności jest Busko Zdrój (235,88 km², 32865 mieszkańców), najmniejszą Tuczępy (83 km², 3906 mieszkańców) – stan na dz.31.12.2010r.

Południowo-wschodnia granica powiatu buskiego biegnie wzdłuż rzeki Wisły. Od południowego-zachodu powiat buski graniczy z powiatem kazimierskim, od zachodu z powiatem pińczowskim, od północy z powiatem kieleckim, a od wschodu z powiatem staszowskim.

Większość obszaru powiatu buskiego wchodzi w skład geomorfologicznego makroregionu Niecki Miechowsko-Nidziańskiej, stanowiącej rozległe obniżenie pomiędzy Wyżyną Krakowsko-Częstochowską a Wyżyną Kielecko-Sandomierską. Część południowa powiatu zaliczana jest do regionu Niziny Nadwiślańskiej. W skład makroregionu Niecki Miechowsko-Nidziańskiej na terenie powiatu wchodzi następujące jednostki geomorfologiczne: Dolina Nidy, Niecka Solecka, Garb Pińczowski i Niecka Połaniecka.

Pod względem hydrograficznym powiat buski znajduje się w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły, w obrębie zlewni rzek: Nidy, Wschodniej, Kanału Strumień oraz Maskalis. Do najważniejszych rzek w powiecie buskim, oprócz Wisły stanowiącej południowo-wschodnią granicę powiatu, należy zaliczyć:

- Maskalis - posiada zlewnię o powierzchni 168 km², wpada do Nidy w 13,3 km jej biegu. W dolnym odcinku Maskalis zasila liczne stawy rybne.
- Kanał Strumień – o powierzchni zlewni 314,7 km², jest dopływem Wisły.
- Nida - jest największą rzeką w powiecie i jednocześnie największym odbiornikiem ścieków w województwie świętokrzyskim. Jest to jedna z najcieplejszych polskich rzek. Temperatura wody w lecie dochodzi do 27 °C.
- Wschodnia - prawobrzeżny dopływ Czarnej Staszowskiej, rzeka znacznie zanieczyszczona. Stan czystości wody w rzece pozwala jedynie na ograniczone wykorzystanie w celach przemysłowych i rekreacyjnych.

Zasoby wód powierzchniowych powiatu uzupełniają zbiorniki wodne, stawy rybne, cieki, kanały, naturalne rozlewiska i rowy. Powiat nie posiada żadnego zbiornika dużej retencji (pow. 5 mln m³). Istniejące zbiorniki wodne zaliczają się do tzw. małej retencji wód.

Powiat buski zamieszkuje 74 994 osób (tabela 1), co stanowi ok. 5,8% ludności województwa. Średnia gęstość zaludnienia wynosi ok. 78 osób/km².

Tabela .1. Ludność powiatu buskiego (stan na 31.12.2010 rok).

Wyszczególnienie	Liczba ludności
Miasto i gmina Busko Zdrój	32 865
Gmina Gnojno	4 773
Gmina Nowy Korczyn	6427
Gmina Pacanów	7 975
Gmina Solec Zdrój	5 095
Gmina Stopnica	8 002
Gmina Tuczępy	3 906
Gmina Wiślica	5 951
Powiat ogółem	74 994

Źródło: dane urzędów gmin powiatu buskiego 2010 r,

Na terenie powiatu buskiego występują liczne obszary, które ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe zostały objęte prawną ochroną przyrody. Należą do nich:

- Szaniecki Park Krajobrazowy,
- Nadnidziański Park Krajobrazowy,
- Kozubowski Park Krajobrazowy,
- Ostoja Szaniecko – Solecka, obszar sieci ekologicznej Natura 2000,
- Ostoja Nidziańska, obszar sieci ekologicznej Natura 2000,
- Dolina Nidy, obszar sieci ekologicznej Natura 2000.

Obszary chronionego krajobrazu w powiecie buskim to:

- Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,

- Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Na terenie powiatu buskiego występują także inne mniejsze obszary i liczne pojedyncze stanowiska, w obrębie których bytują gatunki zwierząt i roślin objęte ochroną.

Bogactwem powiatu są występujące w tym regionie uzdrowiska. Funkcja uzdrowiskowa powiatu związana jest ze złożami wód mineralnych o właściwościach leczniczych. Główne złoża wód mineralnych przyczyniły się do powstania i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego w Busku-Zdroju i Solcu-Zdroju. Powiat posiada bogatą bazę uzdrowiskową i turystyczną, szczególnie na terenie gminy Busko-Zdrój.

Do najważniejszych pozytywnych elementów funkcjonowania powiatu buskiego w aspekcie ochrony środowiska, należy zaliczyć:

- niezwykle cenne zasoby wód mineralnych i leczniczych (wybitne walory uzdrowiskowe);
- niski stopień zanieczyszczenia środowiska jako całości (czyste powietrze);
- dobrą jakość gleb korzystną dla rozwoju rolnictwa;
- dość dobrą jakość wód podziemnych;
- wysoki stopień retencji powierzchniowej;
- niski stopień uprzemysłowienia powiatu;

Do najbardziej istotnych problemów powiatu w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- złą jakość wód powierzchniowych;
- znaczną dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- zbyt mały stopień lesistości powiatu;
- pozostałości po eksploatacji złóż siarki;
- zagrożenie powodziowe w Dolinie Wisły i Nidy;
- nielegalne wysypiska odpadów.

3. Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego

Ocenę stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego powiatu buskiego za okres 2009 – 2010 r., sporządzono w oparciu o wyniki badań stanu środowiska udostępnione w raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Urzędu Statystycznego w Kielcach oraz w oparciu o informacje przekazane przez:

- Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju,
- Wydział Gospodarki Komunalnej, Utrzymania Mienia, Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój,
- Stanowisko ds. ochrony środowiska i promocji, Referatu Inwestycji, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Gminy Gnojno,
- Referat Infrastruktury Technicznej, Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska i Mienia Komunalnego, Urzędu Gminy Nowy Korczyn,
- Referat Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Gminy, Urzędu Gminy Solec-Zdrój,
- Referat Gospodarki Przestrzennej, Inwestycji i Ochrony Środowiska, Urzędu Gminy Stopnica,
- Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska, Referatu Rozwoju Strategicznego Gminy, Urzędu Gminy Wiślica,
- Referat Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa Urzędu Gminy Tuczępy,
- Samodzielne stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska, Urzędu Gminy Pacanów.

3.1. Stan jakości powietrza atmosferycznego

Podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi aktualnie w Polsce w zakresie prowadzenia i rozpowszechniania ocen jakości powietrza są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008 r. Dz.U. Nr 25, poz. 150 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2009 nr 5 poz. 31),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2008 nr 216 poz. 1377),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 września 2008 r. w sprawie sposobu monitorowania wielkości emisji substancji objętych wspólnotowym systemem handlu uprawnieniami do emisji (Dz.U. 2008 nr 183 poz. 1142),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2008 nr 52 poz. 310).

Obowiązek wykonywania rocznej oceny jakości powietrza, wynika z art. 89 znowelizowanej ustawy – Prawo ochrony środowiska, który zobowiązuje Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do dokonywania co roku oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie sporządzania klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
- przekracza poziom docelowy;
- nie przekracza poziomu docelowego;
- przekracza poziom celu długoterminowego;
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Zakres prezentowanych zestawień oraz układ przedstawianych wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i wyników klasyfikacji stref powinien być zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2008 nr 216 poz. 1377).

Na terenie powiatu buskiego obowiązują dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza substancjami chemicznymi określone ze względu na:

- ochronę zdrowia ludności,
- ochronę roślin.

Powiat buski w roku 2009 znajdował się w strefie sandomiersko – pińczowskiej i wyniki oceny zaliczają obszar powiatu, w tym obszary stref ochrony uzdrowiskowej w gminach Busko-Zdrój i Solec-Zdrój do klasy A strefy sandomiersko - pińczowskiej (*stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych*).

Powierzchnia stref ochrony uzdrowiskowej w gminie Busko-Zdrój stanowi 47% całkowitej powierzchni gminy (uchwała nr XXVII/298/09 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie ustanowienia statutu Uzdrowiska Busko-Zdrój), a w gminie Solec-Zdrój 100% (Uchwała Rady Gminy Solec-Zdrój w sprawie Tymczasowego Statutu Uzdrowiska Solec-Zdrój nr. XXXI/172/06 z dnia 27 kwietnia 2006).

W wyniku klasyfikacji ogólnej (łącznej) stref dokonanej przez WIOŚ w Kielcach za rok 2009 oraz 2010, z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, obszar powiatu buskiego sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujący kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

Powiat buski na tle województwa, charakteryzuje się niską emisją pyłów i gazów. Największymi emitorami zanieczyszczeń przemysłowych do powietrza na terenie miasta Busko-Zdrój, są lokalne kotłownie zakładowe opalane miałem węglowym.

Według danych Rocznika Statystycznego, powiat buski posiada jedną z najniższych emisji pyłów i gazów w województwie. W roku 2009, występujące na terenie powiatu trzy zakłady szczególnie uciążliwe wyemitowały 59 Mg zanieczyszczeń pyłowych i 37 061 Mg zanieczyszczeń gazowych.

Tabela 2. Emisja zanieczyszczeń pyłowych [Mg] do powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych powiatu buskiego w 2009 r.

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń pyłowych						w t / rok na 1 km ² w Mg / rok
	razem	w tym					
		w tym niezorganizowana	ze spalania paliw	cementowo- wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	krzemowe	węglowo grafitowe, sadza	
Województwo	3220	82	2125	717	56	75	0,3
Powiat buski	59	-	57	-	-	2,0	0,1

Źródło: Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009 roku, Urząd Statystyczny w Kielcach.

Tabela 3. Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg] do powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych powiatu buskiego w 2009 r.

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń gazowych						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych	
	razem	w tym				na 1 km ² w Mg/rok		
		dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla		pyłowych	gazowych
Województwo	11703455	17937	19580	41233	11623931	999,4	99,8	39,5
Powiat buski	37061	836	77	143	36002	38,3	64,0	26,3

Źródło: Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009 roku, Urząd Statystyczny w Kielcach.

Jak wynika z powyższych danych, ogólne zanieczyszczenie powietrza związane z emisjami gazów i pyłów do atmosfery, pozostaje w powiecie buskim na poziomie zbliżonym do obserwowanego w ubiegłych latach.

3.2. Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe

Powiat buski położony jest w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły w obrębie zlewni rzek: Nidy, Wschodniej i Kanału Strumień. Nida jest największym odbiornikiem ścieków w województwie świętokrzyskim.

Na podstawie badań monitoringu wód powierzchniowych przeprowadzonych w 2007 roku przez WIOŚ w Kielcach wykazano, że rzeka Nida prowadziła wody niezadowalającej jakości (IV klasa). Maskalis prowadził w 2007 roku wody złej jakości (klasa V), nie spełniające wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, a wskaźnikami decydującymi o najgorszej klasie, były: parametry biogenne, siarczany i wskaźniki bakteriologiczne.

Do rzeki Maskalis zanieczyszczenia odprowadzają m.in.:

- ZOZ Szpital Miejski w Busku-Zdroju;
- Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A.;
- Miejsko-Gminny Zakład Komunalny, Oczyszczalnia Ścieków w Busku Zdroju.

Wstępną ocenę jakości wód powierzchniowych za rok 2009 w odniesieniu do Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), WIOŚ w Kielcach wykonał na podstawie nowego

rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008).

W 2009 roku jakość wód powierzchniowych powiatu buskiego kontrolowano w 2 punktach pomiarowych w Nowym Korczynie i Chotelu Czerwonym. Prowadzone w punkcie monitoringowym Nowy Korczyn badania wód powierzchniowych wykazały, umiarkowany stan ekologiczny i dobry stan chemiczny JCWP rzeki Nidy. Badania w punkcie Chotel Czerwony wykazały słaby stan ekologiczny JCWP.

Tabela 4. Stan czystości większych rzek w 2009 roku.

Rzeki	Punkt pomiarowo kontrolny	Km biegu rzeki	Stwierdzona klasa czystości
Zlewnia Nidy			
Maskalis	Chotel Czerwony	10,1	IV
Nida	Nowy Korczyn	6,1	II

Źródło: Raport WIOŚ w Kielcach, 2010r.

Generalnie stwierdza się, że rzeki omawianego obszaru prowadzą wody średniej oraz niskiej jakości. Zła jakość wód związana jest w dalszym ciągu z niewystarczającym stopniem skanalizowania gmin. Wśród podstawowych przyczyn utrzymania niskiej jakości wód powierzchniowych wymienić należy również spływy obszarowe z pól uprawnych.

Zasoby wód powierzchniowych powiatu uzupełniają: zbiorniki wodne, stawy rybne, ciekі, kanały i rowy. W ramach dużej retencji (powyżej 5 mln m³) powiat nie posiada żadnego zbiornika. Pozostałe zbiorniki wodne tworzą tzw. małą retencję wód. Zbiorniki te nie podlegają jednak ocenie jakości wody i w związku z tym nie jest możliwe określenie stopnia ich zanieczyszczenia.

Tabela 5. Istniejące zbiorniki wodne i stawy rybne w powiecie buskim (dane na rok 2010).

Gmina	Zlewnia podstawowa	Zbiorniki		Stawy	
		Ilość zbiorników	Powierzchnia zbiorników [ha]	Ilość stawów	Powierzchnia stawów hodowlanych [ha]
Busko Zdrój	Nida	3	23,0	bd	bd
Busko Zdrój	Czarna Staszowska/Kanał	0	-	bd	bd
Gnojno	Czarna Staszowska	3	2,26	5	27,88
Nowy Korczyn	Kanał Strumień	0	0	0	0

Pacanów	Kanał Strumień	3	4,86	bd	273,0
Solec Zdrój	Kanał Strumień	1	5,3	0	0
Stopnica	Czarna Staszowska	2	4,46	bd	196,0
Tuczępy	Czarna Staszowska	0	0	bd	2,0
Wiślica	Nida	0	0	bd	357,6

Źródła: Informacje z urzędów gmin powiatu buskiego z 2010 r.

Szacunkowa ilość retencjonowanej wody w zbiornikach i stawach rybnych na obszarze powiatu wynosi wg. *Programu małej retencji dla województwa świętokrzyskiego – synteza, 2006 – ŚZMiUW Kielce* - 4 890 870,012 m³ (województwo około 67 mln m³). Stanowi to 7,29% zasobów województwa. Istniejące zbiorniki wodne na obszarze powiatu mają głównie przeznaczenie retencyjne i rolnicze. Są niezbędne do utrzymania stałego poziomu wód gruntowych, stanowią również źródło zasilania wód podziemnych. Łagodzą skutki ekstremalnych zjawisk takich jak susza czy powódź. Lokalnie są również wykorzystywane do celów rekreacyjnych.

Gospodarka wodami powierzchniowymi wiąże się ściśle z przeciwdziałaniem niebezpieczeństwu wystąpienia powodzi. Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 11/92 Wojewody Kieleckiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie określenia nieobwałowanych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, w „Operacie przeciwpowodziowym dla terenu województwa kieleckiego” wykonanym w 1989 r. wyznaczono granice terenów zalewowych, obejmujące rozległe tereny wzdłuż rzeki Nidy. Na terenach tych zabronione jest:

- wznoszenie obiektów budowlanych,
- składowanie materiałów,
- zmiana ukształtowania powierzchni gruntu,
- sadzenie drzew i krzewów oraz wykonywanie urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią.

Melioracja

Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju wykonał w 2007 roku prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły i Nidy na terenie gmin Nowy Korczyn i Pacanów. W ramach tego zadania zmodernizowano 2,62 km wałów oraz 15 tys. m² przesłony bentonitowej. Ponadto, w latach 2009 – 2010 ŚZMiUW, Rejonowy Oddział w Busku Zdroju wykonał konserwację urządzeń melioracji wodnych przedstawionych w tabeli 6.

Tabela 6. Prace konserwacyjne urządzeń melioracji wodnych wykonane na terenie powiatu buskiego w latach 2009-2010

L.p.	Wyszczególnienie	Rozmiar robót [km]
Rok 2009		
1.	Konserwacja Strugi Radzanowskiej i Cieku od Broniny	4,770
2.	Konserwacja Potoku Pomykowskiego i Rzeki Maskalis	4,325
3.	Konserwacja Strugi A	2,880
4.	Konserwacja mostów na Cieku od Skorocic	1,280
5.	Konserwacja urządzeń na wałach rzeki Wisły	-
6.	Konserwacja Cieku od Oblekonina	3,450
7.	Konserwacja Strugi Biechowskiej	0,950
8.	Konserwacja rzeki Radni	1,080
9.	Konserwacja Kanału Strumień	12,535
10.	Konserwacja Strugi Biechowskiej	0,406
11.	Konserwacja Kanału Ulgi Kanału Nida	2,200
12.	Konserwacja przepustu na Strudze Niegosławskiej	
13.	Konserwacja rzeki Maskalis	4,420
14.	Konserwacja rzeki Kanał Nida	5,780
15.	Konserwacja przepustu na rz. Maskalis i mostów na rz. Wschdniej	-
Rok 2010		
1.	Wykonanie odbudowy śluzy wałowej położonej na lewym wale rzeki Wisły w km 3+235 w m. Brzostków, gm. Nowy Korczyn wraz z odbudową zniszczonej ławy przywałowej.	-
2.	Wykonanie odbudowy śluzy wałowej położonej na lewym wale rzeki Wisły w km 7+820 w m. Łęka, gm. Nowy Korczyn wraz z odbudową zniszczonej ławy przywałowej.	-
3.	Usunięcie szkód powodziowych na rzece Skrobaczówce	1,970
4.	Konserwacja rzek: Rzoski, Strugi Zborowskiej i Maskalis	5,880
5.	Konserwacja Cieku od Nizin + roboty dodatkowe	3,700

6.	Usunięcie szkód powodziowych na rzece Stopniczance	5,900
7.	Usunięcie szkód powodziowych na Strudze Strzeleckiej i rzece Wschodniej	6,450
8	Usuwanie szkód powodziowych na Strudze A	6,550
9.	Usunięcie szkód powodziowych na Strudze Piestrzeckiej	2,300
10.	Usunięcie szkód powodziowych na Kanale Strumień	5,925
11.	Usunięcie szkód po powodzi w maju i czerwcu 2010 na wale rz. Wisły	9,165
12.	Zabezpieczenie lewego wału rz. Wisły w m. Trzebica i Kółko Żabieckie	-

Zródło: Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju - 2011.r

Ogółem w latach 2009-2010 na terenie gmin powiatu buskiego Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju prowadził prace konserwacyjne rzek na długości 91,916 km.

Gospodarka wodno-ściekowa

Znaczący wpływ na zanieczyszczenie wód powierzchniowych ma również nierozwiązana gospodarka ściekowa na terenach wiejskich. Są one nieskanalizowane lub słabo skanalizowane i brak jest tam oczyszczalni ścieków. Ścieki komunalne są gromadzone często w bezodpływowych zbiornikach i wywożone na tereny pól, nieużytków itp. Jedynie część ścieków z tych terenów trafia do oczyszczalni. Sanitacja terenów wiejskich winna być przez najbliższe lata priorytetem w dziedzinie ochrony środowiska.

Informacje dotyczące najważniejszych aspektów gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu buskiego w latach 2009-2010 przedstawiają poniższe tabele (tab. 7, 8, 9.):

Tabela 7. Gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu

Lp.	Gmina	Wodociąg [%]	Kanalizacja [%]	Długość wodociągu [km]	Długość kanalizacji [km]	Ilość przyłączy wodociągowych	Ilość przyłączy kanalizacyjnych
1	Busko-Zdrój	99,8	58,45	277,5	94,9	5616	3108
2	Gnojno	100,0	3,6	142,0	2,6	1108	27
3	Nowy Korczyn	88	17	120	20	1614	395
4	Pacanów	78,95	9,14	58	15,0	2099	243
5	Solec Zdrój	98	18	108,9	6,4	1444	199
6	Stopnica	99,0	45	125,62	90,03	2167	983

7	Tuczepy	100	7,2	59,1	15,1	1056	80
8	Wiślica	98,51	25,92	95,60	29,0	1653	435

Źródło: dane z urzędów gmin powiatu buskiego z 2010 – stan na 31.12 2010 roku

Tabela 8. Istniejące oczyszczalnie ścieków w powiecie buskim.

Gmina	Oczyszczalnia	Liczba RLM	Przepustowość max. [m3/d]	Obsługiwany rejon	Możliwość dociężenia [m3/d]
Busko-Zdrój	Miejska Oczyszczalnia ścieków Siesławice MPGK Sp. z o.o.	30340	9600,0	Busko Zdrój, Siesławice, Zbludowice, Wolica Siesławska, Skotniki Małe, Skotniki Duże, Radzanów, Owczary, Chotelek, Wełecz, Mikułowice, Nowy Folwark, Łagiewniki, Bronina, Zbrodziejce.	bd
	Oczyszczalnia ścieków kąpielowych Uzdrowisko Busko-Zdrój	13044	814,0	Uzdrowisko Busko-Zdrój	40%
Gnojno	Oczyszczalnia Komunalna	702	75,0	Gnojno	20%
	Przyszkolna w Raczycach	50	4,95	Szkoła w Raczycach	b.d.
Nowy Korczyn	Grotniki Duże	1200	179,0	Grotniki Duże	80%
Pacanów	Oczyszczalnia Gminna Słupia	729	210,0	Cz. Pacanów, cz. Słupia	b.d.
Solec Zdrój	Komunalna w Wełninie	1578	564,0	Solec Zdrój	34,94%
	Zborów DPS	b.d.	60,0	b.d.	b.d.
Stopnica	Fałęcin Stary Lemna	5700	300,0	Stopnica, Wolica, Kąty Stare, Folwarki	77%
Tuczepy	Tuczepy	1300	170,0	Część Tuczep	42%
	Kargów	b.d.	2,3	SP Kargów	100%
	Jarosławice	b.d.	2,5	Gimnazjum –Jarosławice	100%
Wiślica	Oczyszczalnia ścieków w Jurkowie	3000	450	Jurków, Wiślica, Gorysławice	b.d.

Źródło: dane z urzędów gmin powiatu buskiego z 2010 – stan na 31.12 2010 roku

Tabela 9. Ilości osadów z komunalnych oczyszczalni ścieków powiatu buskiego w 2009 r.

Wyszczególnienie	Osady wytworzone w Mg sm o.							Osady nagromadzone	Osady wykorzystane z dotychczas nagromadzonych
	Ogółem	w tym							
		stosowane w rolnictwie	do rekultywacji terenów w tym gruntów na cele rolne	kompostowane	składowane		Inne		
					razem	w tym na terenie oczyszczalni			
Województwo	14919	1818	4646	1428	4283	1419	685	28857	218
Powiat buski	1284	341	33	-	577	576	333	576	-

Źródło: Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009 roku, Urząd Statystyczny w Kielcach 2010

W latach 2008-2010 w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w powiecie buskim wykonane zostały:

- na terenie gminy Busko-Zdrój:
 - sieć wodociągowa w Zbludowicach,
 - sieć wodociągowa w Mikułowicach,
 - sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
 - budowa wodociągu w Lesie Winiarskim,
 - oczyszczalnia wód deszczowych w rej. ul. Kusocińskiego w Busku Zdroju,
 - budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w rej. ul. Moniuszki i AK w Busku Zdroju,
 - budowa kanalizacji deszczowej w ul. Spacerowej, AK, Słowackiego, Mickiewicza, Kusocińskiego w Busku Zdroju.
- na terenie gminy Gnojno:
 - sieć wodociągowa wraz z przyłączami dla m. Wola Zofiowska, Jarząbki,
 - rozbudowa i przebudowa wodociągu gminnego, etap III,
 - ujęcie wody i modernizacja stacji wodociągowej w m. Gorzkiew.
- na terenie gminy Nowy Korczyn:
 - oczyszczalnia ścieków oraz sieć kanalizacji o długości 25 km,
- na terenie gminy Solec Zdrój:
 - kanalizacja w miejscowościach: Zielonki 4759 m, Świniary 9285 m, Piestrzec 9471 m, Wełnin 12000 m, Włosnowice 6666 m, Zborów 12576 m, Żuków 2997m, Magierów, Kików 8226 m, Solec Zdrój 4071 m,
 - przebudowa sieci wodociągowej w ul. 1 Maja i Daniewskich i budowa sieci sanitarnej,

- rozbudowa i przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej w m. Piestrzec i Świniary.
- na terenie gminy Stopnica:
 - kanalizacja sanitarna w miejscowościach: Podlasek, Topola, Smogorzów i Konary,
 - projekty budowy kanalizacji sanitarnej w następujących miejscowościach: Kłępie Górne, Nowa wieś, Białoborze Hektary, Suchowola, Szklanów, Falęcín Stary
 - projekt rozbudowy oczyszczalni ścieków w Falęcínie Starym,
- na terenie gminy Wiślica:
 - kanalizacja sanitarna w Jurkowie – etap I,
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowej.
- na terenie gminy Tuczępy:
 - budowa kanalizacji sanitarnej w Tuczępach, Wierzbicy, Sieczkowie,
 - rozbudowa oczyszczalni ścieków w Tuczępach.
- na terenie gminy Pacanów:
 - budowa uzupełniających odcinków sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Zborówek Nowy, Zołcza Ugory, Biechów, Trzebica,
 - rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Kwasów.

Wody podziemne

Większa część powiatu buskiego położona jest na obszarze ubogim w wody podziemne, praktycznie niewodonośnym. Niewielki teren w środkowej części omawianego obszaru leży na użytkowym zbiorniku wód podziemnych. Północno-zachodnia część powiatu (zachodnie wsie gmin Wiślica, Busko-Zdrój) położona jest na GZWP NR 409 Niecka Miechowska SE i w jego strefie ochronnej. Zbiornik ten posiada łącznie powierzchnię 2 575 km², natomiast powierzchnia obszaru ochronnego wynosi 2 404 km², z czego na terenie zbiornika znajduje się 2 379 km² obszaru ochronnego, a poza zbiornikiem 256 km². GZWP Niecka Miechowska (SE) jest zbiornikiem o zmiennej wydajności jednak posiada wody stosunkowo dobrej jakości.

W roku 2009 badania monitoringowe wód podziemnych na terenie powiatu buskiego w sieci monitoringu krajowego nie były wykonywane. W latach poprzednich opróbowywano był jeden punkt. Jest to punkt nr 2041 (studnia wiercona), którego właścicielem jest

Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A. Punkt pomiarowy zlokalizowany jest w JCWP (Jednolita Część Wód Podziemnych) nr 120, GZWP 409.

Jakość wód podziemnych w punktach monitoringu sieci krajowej w województwie świętokrzyskim w 2007 roku została określona według klasyfikacji podanej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11.02.2004 r. w sprawie klasyfikacji wód, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 32, poz. 284).

Jakość wody w badanym punkcie monitoringowym sklasyfikowana została do V klasy (złej jakości). Wykonawcą badań i klasyfikacji jakości wód podziemnych był Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

W latach 2007 – 2009, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach nie wykonywał badań monitoringowych wód podziemnych na terenie powiatu buskiego w ramach sieci regionalnej.

3.3 Stan jakości środowiska akustycznego w powiecie

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą ruch drogowy. Na obszarze powiatu buskiego pomiary natężenia hałasu przeprowadzono w ubiegłych latach kilkakrotnie:

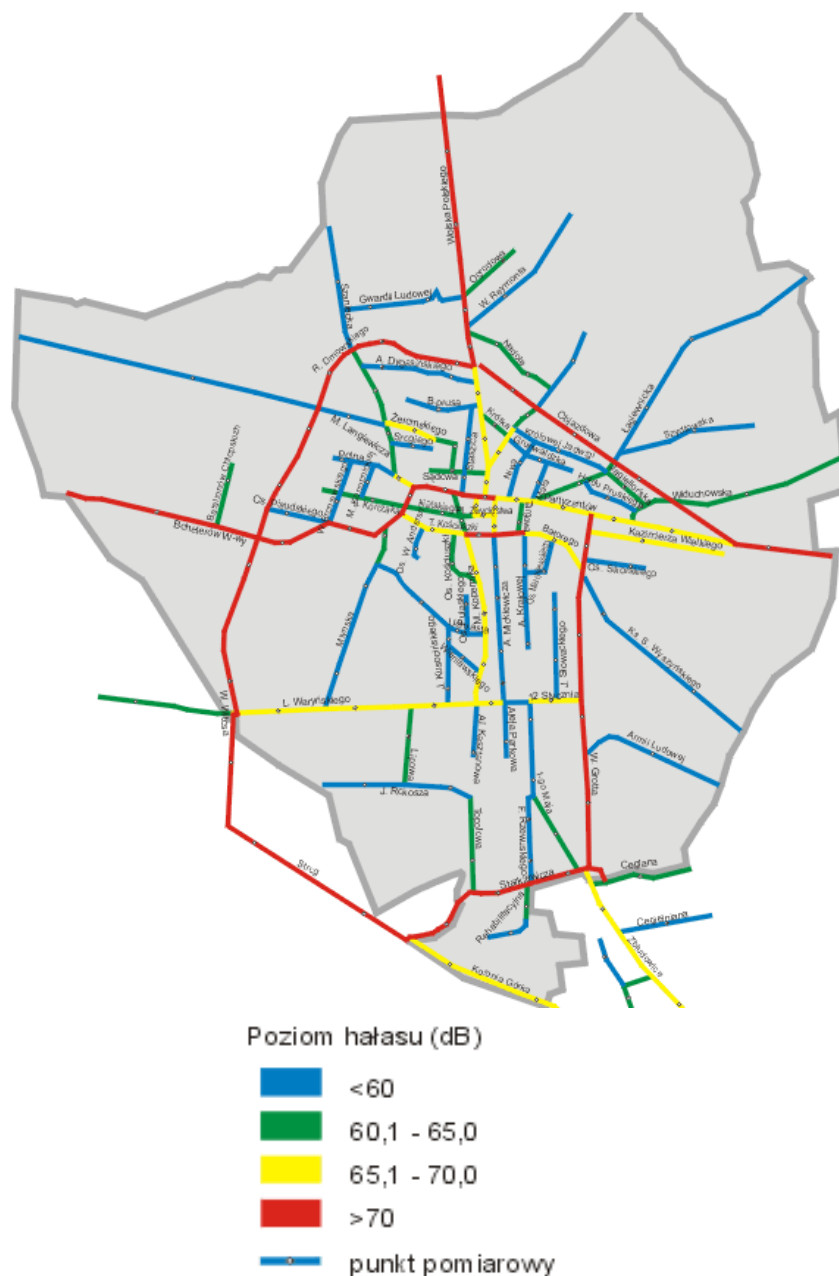
- w Busku-Zdroju czterokrotnie na przestrzeni lat 1987–2001 dla obszaru całego miasta i w latach 1996 –2000 na ulicy Objazdowej w ciągu drogi krajowej nr 73 Kielce — Tarnów,
- w Solcu-Zdroju i Wiślicy w 1995 roku.

Pomiar w 2001 roku swym zasięgiem objął teren całego miasta Busko-Zdrój, gdzie przebadano 91,6% ogólnej długości dróg miejskich podzielonych na 146 odcinków pomiarowych. Jedynie na 39,7% sieci drogowej równoważny poziom hałasu był mniejszy od wartości normatywnej wynoszącej wtedy 60 dB. Największe oddziaływanie hałasu komunikacyjnego występuje na obszarach przyległych do tras tranzytowych, gdzie zanotowano poziom hałasu w przedziale 70 – 75 dB. (21,9% sieci).

Doraźną poprawę sytuacji można uzyskać poprzez polepszenie stanu nawierzchni, zmianę prędkości strumienia pojazdów i wprowadzenie dalszych ograniczeń dla ruchu pojazdów ciężarowych w centrum miasta, w strefie uzdrowiskowej i na terenie o dużym wskaźniku zaludnienia. Istotnym zagrożeniem ze strony hałasu drogowego jest wzrost ruchu

samochodowego (zwłaszcza ciężarowego) na drodze krajowej nr 73 głównie dla miejscowości położonych bezpośrednio przy drodze (Bronina, Szczaworyż, Smogorzów, Stary Miel).)

Możliwym częściowym rozwiązaniem uciążliwości hałasu drogowego jest budowa ekranów akustycznych, wzdłuż najbardziej zagrożonych odcinków dróg.

Źródło: WIOŚ Kielce 2002

Rys. 1. Mapa akustyczna Buska-Zdroju

3.4. Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi

W oparciu o dane z krajowego monitoringu jakości gleb, prowadzonego w 1995, 2000, oraz w roku 2005, można stwierdzić, że na obszarze powiatu nie występują obecnie przeciwwskazania do rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności. Brak pomiarów lokalnych nie pozwala jednak zweryfikować ustaleń tego monitoringu, a także określić wyników w oparciu o nowe, obowiązujące w Unii Europejskiej wskaźniki kryterialne.

Tabela 10. Wyniki badań monitoringu krajowego gleb – punkt nr 367 w Rzędowie (gmina Tuczępy).

Lokalizacja badań	Rok badań	pH	Zawartość metali ciężkich w mg/kg gleby i stopień zanieczyszczenia						Zawartość siarki S-SO ₄ w mg/100g gleby i stopień zanieczyszczenia	Zawartość WWA w µg/kg gleby i stopień zanieczyszczenia
			Cd	Cu	Cr	Ni	Pb	Zn		
Powiat buski										
Rzędów gmina Tuczępy punkt nr 367	1995	3,6 0	0,19 0	4,4 0	5,5 0	4,0 0	9,9 0	16,0 0	1,63 II	103 0
	2000	5,3 0	0,11 0	3,5 0	4,8 0	2,8 0	11,3 0	17,2 0	1,45 I	411 I
	2005	0	0	0	0	0	0	0	I	0

Źródło: Raporty WIOŚ (2001, 2009).

Stopnie zanieczyszczenia wg. klasyfikacji IUNG Puławy 0 -zawartość naturalna, I -zawartość podwyższona, II - słabe zanieczyszczenie

Zanieczyszczenia gleb i zmiany w ukształtowaniu powierzchni terenu na obszarze powiatu buskiego, wynikają głównie z funkcjonowania przemysłu i ruchu komunikacyjnego. Lokalnie są wynikiem działalności górniczej oraz składowania odpadów

Istotnym składnikiem oceny jakości gleb na terenie powiatu jest poziom zakwaszenia, oraz stopień zanieczyszczenia metalami ciężkimi. Zgodnie z dostępnymi archiwalnymi wynikami badań, ok. 37% powierzchni użytków rolnych wykazuje odczyn bardzo kwaśny i kwaśny a 25% użytków rolnych wykazuje potrzebę wapnowania.

Tabela 11. Zakwaszenie gleb powiatu buskiego

Gmina	Procent gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych
Busko-Zdrój	do 20
Pacanów	41-60
Stopnica	41-60
Nowy Korczyn	41-60
Wiślica	do 20
Solec Zdrój	21-40
Gnojno	61-80
Tuczępy	61-80

Źródło: Raport o stanie środowiska, WIOŚ Kielce, 2006.

3.5. Aktualny stan gospodarki leśnej

Na terenie powiatu buskiego lasy zajmują ogółem ok. 10,1 tys. ha, z czego większość stanowią lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwa Pińczów i Chmielnik. Lasy te pełnią funkcje gospodarcze i ochronne (przeważnie glebochronne oraz stanowiące ochronę uzdrowisk). Skupiają się w kilkunastu małych kompleksach, przy czym zwarte układy funkcjonalne tworzą ciągi leśne wzdłuż rzeki Wschodniej i Sanicy oraz w rejonie Garbu Pińczowskiego. Lasy prywatne charakteryzują się natomiast silnym rozproszeniem tworząc na ogół niewielkie powierzchnie. Tabela 12 przedstawia wielkości powierzchni gruntów leśnych powiatu buskiego (stan na 31.12. 2009, według danych Urzędu Statystycznego w Kielcach).

Tabela 12. Powierzchnia gruntów leśnych [ha] powiatu buskiego w 2009 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów leśnych								Lesistość w %
	ogółem	w tym lasy)	publiczne					prywatne	
			razem	Skarbu Państwa	w tym		gminne		
					Lasy Państwowe	w zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa			
Województwo	332915,8	326487,6	242429,9	241583,9	230091,4	867	846,0	90485,9	27,9
Powiat buski	10198,0	10075,0	5047,0	4987,5	4902,5	21,0	59,5	5151,0	10,4
Busko-Zdrój	2762,2	2746,0	1080,2	1064,2	1035,2	11,0	16,0	1682,0	11,7
miasto	1,0	1,0	-	-	-	-	-	1,0	0,1

obszar wiejski	2795,9	2777,7	1077,9	1064,9	1037,9	9,0	13,0	1718,0	12,4
Gnojno	1770,7	1755,7	665,7	665,7	665,7	2,0	-	1105,0	18,2
Nowy Korczyn	853,0	848,8	271,0	271,0	271,0	2,0	-	582,0	7,3
Pacanów	72,0	72,0	2,0	4,0	4,0	1,0	-	70,0	0,6
Solec-Zdrój	849,8	841,6	445,8	445,8	445,8	2,0	-	404,0	9,9
Stopnica	1315,0	1289,9	600,0	600,0	600,0	-	-	715,0	10,2
Tuczępy	2161,3	2113,4	1799,3	1799,3	1752,8	5,0	46,5	362,0	25,3
Wiślica	379,2	374,9	183,9	185,2	185,2	-	-	194,0	3,7

Źródło: Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009r. Urząd Statystyczny w Kielcach, 2010

Niedobór lasów i zadrzewień spowodował na niektórych obszarach negatywne skutki w środowisku rolniczym, jak: pogorszenie się bilansu wód i stepowanie.

Powiat buski zalicza się do obszarów o wysokich potrzebach zalesieniowych. Powierzchnia gruntów przewidzianych do zalesienia w wojewódzkim i krajowym programie zwiększenia lesistości w latach 2001–2020 wynosi 7 437 ha.

Tabela 13. Skala krajowych preferencji zalesieniowych ustalona w obowiązującym KPZL.

Gmina	Pow. lasów [ha]	Preferencje zalesieniowe ¹⁾	Lokata w rankingu wojewódzkim
Busko Zdrój	2746	25,13	3
Solec Zdrój	820	12,14	78
Gnojno	1582	12,86	70
Stopnica	1101	14,95	44
Nowy Korczyn	880	14,16	52
Pacanów	228	16,07	37
Tuczępy	2027	10,65	91
Wiślica	335	12,10	79

¹⁾ liczba punktów przyznana w „Krajowym programie zwiększenia lesistości” - punktacja obejmuje wycenę 12 cech rzutujących na potrzeby zalesieniowe. Źródło: Krajowy program zwiększenia lesistości.

3.6 Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r.) określa:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla:
- terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsc dostępnych dla ludności,
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko;
- metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Utrzymana została zasada, zgodnie, z którą nie normuje się dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych tam gdzie przebywanie ludzi nie będzie miało miejsca. Rozporządzenie określa również zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określone zostaną parametry fizyczne, charakteryzujące oddziaływanie tych pól na środowisko, także zakres i sposób prowadzenia badań pól elektromagnetycznych.

Tabela 14. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych.

Zakres częstotliwości promieniowania	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Pola stałe	16kV/m	8 kA/m	-
Pola 50 HZ	*10 kV/m	80 A/m	-
0,001 – 0,1 MHz	100 V/m	10 A/m	-
0,1 – 10 MHz	20 V/m	2 A/m	-
10 – 300 MHz	7V/m		
0,3 – 300 GHz	-	-	0,1 W/m ²

* na obszarach zabudowy mieszkalnej, lokalizacji szpitali, żłobków, przedszkoli, internatów – 1 kV/m

Pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych wymagają:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym,
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowania izotropowo jest równa 15W lub wyższa, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwości od 0,03 MHz do 300 000 MHz.

W sieci monitoringu za 2005 r. prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska WIOŚ w Kielcach wytypowano obiekty do pomiarów monitoringowych i kontrolnych PEM:

1. Stacja bazowa PTK CENTERTEL – Ucisków gmina Nowy Korczyn;
2. Stacja bazowa PTC ERA GSM – Nowy Korczyn.

W żadnym z badanych obiektów nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości składowej elektrycznej gęstości mocy wynikającej z Załącznika nr 1, Tabela Nr 2, poz. 7 Rozporządzenia MŚ z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2008 r. WIOŚ w Kielcach przeprowadził na terenie gminy Gnojno badania monitoringowe poziomów PEM w środowisku. Wyniki pomiarów przedstawia tabela 15.

Tabela 15. Wyniki pomiarów monitoringowych poziomów PEM w środowisku przeprowadzonych w 2008 r.

Miejscowość	Nazwa punktu pomiarowego	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pola elektromagnetycznego	Niepewność pomiarów	Średnia arytmetyczna z uśrednionych wartości natężeń pól elektromagnetycznych dla danego obszaru usytuowania województwa
		V/m	± V/m	V/m
Gnojno, obok budynku szkoły podstawowej	N 50° 36,238' E 020° 50,463'	0,73	0,09	0,65

Źródło: Raport WIOŚ Kielce, 2009 r.

Ochrona ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym uregulowana jest ustawowo (prawo budowlane, prawo ochrony środowiska, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), przepisami bhp oraz sanitarnymi.

3.7. Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego. Gospodarowanie odpadami na terenie powiatu buskiego realizowane jest w oparciu o sporządzony Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu buskiego. Szczegółowe informacje na temat gospodarki odpadami znajdują się w Sprawozdaniu z realizacji Planu gospodarki odpadami za lata 2009 – 2010.

Poniżej przedstawiono skrótowo najważniejsze informacje dotyczące struktury i ilości składowanych, odzyskanych i unieszkodliwionych odpadów na terenie powiatu.

W powiecie buskim zagospodarowano 7055,660 Mg odpadów komunalnych w 2009 roku i 8271,300 Mg w roku 2010. Większość odebranych i zebranych odpadów komunalnych została unieszkodliwiona poprzez składowanie na składowiskach odpadów na terenie powiatu buskiego. Są to składowiska Dobrowoda (gmina Busko-Zdrój), Raczyce (gmina Gnojno) i Klępie Dolne (gmina Stopnica).

Podobnie sytuacja wygląda z odpadami zawierającymi azbest, gdzie odpady także zostały zagospodarowane poprzez składowanie na składowisku w Dobrowie. W okresie sprawozdawczym 2009-2010 zostało wytworzonych i zebranych na terenie powiatu buskiego 306,23 Mg odpadów zawierających azbest, w tym 202,02 Mg w 2009 i 104,21 Mg w 2010 roku. Unieszkodliwionych zostało 34005,878 Mg odpadów azbestowych w 2009 roku i 33765,151 Mg w 2010 roku, pochodzących z terenu całego kraju.

3.8 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 roku wraz z późniejszymi zmianami, na terenie powiatu występują zróżnicowane formy ochrony przyrody.

Ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe prawną ochroną przyrody objęto większą część powiatu buskiego. Jedynie północno-wschodnie obrzeża nie są chronione (część gminy Tuczępy). Zgodnie z ww. ustawą na terenie powiatu utworzono dotychczas (stan na 31.12.2010 r.):

- 1) część Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu (Zespół Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych) o powierzchni 22 874 ha i strefie ochronnej 26 011 ha. Położony jest na terenie gmin: Wiślica, Nowy Korczyn i Busko-Zdrój,
- 2) część Szanieckiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną o statusie obszaru chronionego krajobrazu (Zespół Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych — ZNPK), zajmującego powierzchnię 10 915 ha, ze strefą ochronną 12 859 ha. Wraz z otuliną leży na terenie gmin: Busko-Zdrój, Solec Zdrój i Stopnica,
- 3) Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje obszar 45 778 ha i położony jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego.

Obejmuje następujące gminy powiatu buskiego: Pacanów, części gmin: Busko-Zdrój, Nowy Korczyn, Solec Zdrój, Stopnica,

- 4) Fragment Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (cała gmina Gnojno, części gmin: Busko-Zdrój, Stopnica i Tuczępy) pow. całk. 56 999 ha,
- 5) Ostoja Szaniecko – Solecka - obszar sieci ekologicznej Natura 2000,
- 6) Ostoja Nidziańska - obszar sieci ekologicznej Natura 2000 o pow. 30 366,9 ha,
- 7) Dolina Nidy - obszar sieci ekologicznej Natura 2000 o pow. 19 956,1 ha,
- 8) 5 rezerwatów przyrody,
- 9) 16 pomników przyrody,
- 10) 6 użytków ekologicznych,
- 11) 3 stanowiska dokumentacyjne,
- 12) 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Tabela 16. Rezerваты przyrody w Powiecie Buskim

Lp.	Nr ewid.	Nazwa rezerwatu	gmina	Typ rezerwatu	Charakter rezerwatu	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]
1	018	Owczary	Busko Zdr.	słonoroślowy	ściśły	1959	0,61
2	022	Góry Wschodnie	Wiślica	stepowy	ściśły	1959	1,78
3	024	Skorocice	Wiślica	stepowy	ściśły	1960	7,70
4	028	Przęślin	Wiślica	stepowy	ściśły	1960	0,72
5	032	Skotniki Górne	Wiślica	stepowy	ściśły	1962	1,90

Źródło: dane Regionalnego Konserwatora Przyrody w Kielcach - 2010r.

W ramach sieci ekologicznej NATURA 2000, cała dolina Nidy wraz z przyległymi do niej terenami została włączona do polskiej części europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000. Teren ten wszedł w skład dwóch obszarów, których granice w znacznej części się pokrywają. Są to: „Ostoja Nidziańska” (SOO) oraz „Dolina Nidy” (OSO). Powstała również Ostoja Szaniecko – Solecka.

3.9 Decyzje wydane w latach 2009-2010

Decyzje (pozwolenia) na wprowadzanie do środowiska przyrodniczego substancji lub energii będących ubocznym efektem działalności przemysłowej i komunalnej człowieka, stanowią instrument administracyjny służący bezpieczeństwu środowiska. Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska, Prawem Wodnym, Prawem Geologicznym i Górniczym oraz na mocy

obowiązujących aktów wykonawczych, Starostwo Powiatowe udziela podmiotom pozwoleń na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska. Poniższa tabela przedstawia zestawienie decyzji z rozbiciem na poszczególne rodzaje, dotyczących terenu powiatu buskiego, wydanych w latach 2009-2010.

Tabela 17. Wykaz decyzji dotyczących terenu powiatu buskiego, wydanych przez Starostwo Powiatowe w Busku-Zdroju w latach 2009-2010

Lp.	Rodzaj decyzji	Lata	
		2009	2010
1	Pozwolenia wodnoprawne dla projektowanych stawów	3	2
2	Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych	-	4
3	Pozwolenia wodnoprawne na odprowadzenie ścieków	11	3
4	Pozwolenia wodnoprawne na pobór wody	2	3
5	Decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi	5	6
6	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów	1	6
7	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów	4	4
8	Decyzje w sprawie wydania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego	1	1
9	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	1	2
10	Decyzje dotyczące składowisk odpadów	1	1
11	Decyzje ustalające poziom hałasu przenikającego do środowiska oraz ograniczanie jego uciążliwości	-	2

4. Priorytety ekologiczne Gminy

W poniższej tabeli zestawiono główne priorytety ekologiczne Powiatu Buskiego określone w dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego” na lata 2008-2011.

Tabela 18. Priorytety ekologiczne w Powiecie Buskim

Główne elementy ochrony środowiska	Cel ekologiczny	Podstawowe zadania / kierunki działań	Obszary działań priorytetowych	Lata realizacji
Powietrze atmosferyczne	Zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze powiatu	Identyfikacja występowania i możliwości wykorzystania źródeł energii odnawialnej (m.in. energia słoneczna, biomasa, biogaz, pompy ciepła)	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Likwidacja źródeł niskiej emisji	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Termomodernizacja budynków stanowiących mienie powiatu lub gmin oraz obiektów prywatnych	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z procesów przemysłowych	Zakłady przemysłowe emitujące zanieczyszczenia	zadanie ciągłe
		Ograniczanie niskiej emisji poprzez zastosowanie paliw alternatywnych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła lub kotłów gazowych nowej generacji	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Instalowanie wysokosprawnych urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych oraz poprawa sprawności urządzeń już funkcjonujących	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Rozbudowa infrastruktury drogowej	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
Zasoby wodne gospodarka wodno-ściekowa	Uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych Zaopatrzenie w wodę obszarów deficytowych Przejsięcie na całościowe gospodarowanie zasobami wodnymi, realizowane w układzie zlewniowym Znaczne zwiększenie stopnia retencji powierzchniowej oraz poprawa ochrony przeciwpowodziowej	Wyrównanie dysproporcji pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Szczególnie na obszarach zwodociągowanych i w mieście powiatowym	zadanie ciągłe
		Budowa i dostosowanie oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacji do standardów UE	Obszar zabudowy skupionej	zadanie ciągłe
		Ograniczenie wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego z pól oraz likwidacja nielegalnych zrzutów ścieków	Punktowo cały obszar powiatu	zadanie ciągłe
		Wprowadzenie zintegrowanego systemu zarządzania zasobami wodnymi, obejmującego wody podziemne i powierzchniowe na terenie powiatu	Wody powierzchniowe	zadanie ciągłe
		Ochrona ilości i jakości wód podziemnych	Obszar GZWP, w tym strefy ochrony zbiornika i ujęć wód	zadanie ciągłe
		Ograniczenie do niezbędnego minimum stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin	Obszar GZWP, w tym strefy ochrony zbiornika i ujęć wód	zadanie ciągłe

		Wspieranie działań podmiotów gospodarczych w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą w tym eliminowanie nieuzasadnionego wykorzystania wód podziemnych do celów przemysłowych oraz w zakresie wprowadzania zamkniętego obiegu wody w przemyśle	Obszary melioracji wodnych	zadanie ciągłe
		Skuteczna ochrona przeciwpowodziowa	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi	zadanie ciągłe
Powierzchnia ziemi i jakość gleb	Ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z jednoczesnym zachowaniem oraz wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	Wskazanie obszarów na których zostaną określone potrzeby wapnowania i nawożenia gleb, walki z erozją	Właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych, zwłaszcza na obszarach objętych formami ochrony przyrody	zadanie ciągłe
		Zapobieganie zanieczyszczeniu gleb środkami ochrony roślin	Cały powiat ze szczególnym uwzględnieniem stref ochrony ujęć wód i GZWP	zadanie ciągłe
		Egzekwowanie obowiązku uzyskania decyzji o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolniczej lub leśnej	Inwestorzy uzyskujący pozwolenie na budowę inwestycji nierolniczej na gruntach rolnych i leśnych podlegających ochronie.	zadanie ciągłe
		Ochrona i wprowadzanie zadrzewień oraz upraw spełniających rolę przeciwoerozyjną i zapobiegających pogarszaniu się jakości gleb oraz przeciwdziałających zakwaszeniu		zadanie ciągłe
Zasoby surowców mineralnych	Oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji Poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej Ochrona obszarów perspektywicznych występowania surowców mineralnych oraz kontynuacja i rozszerzenie prac poszukiwawczych	Wszechstronne wykorzystanie kopalin (kopaliny głównej, towarzyszącej oraz surowców z hałd i składowisk górniczych)	Tereny wydobywania kopalin na całym obszarze powiatu.	zadanie ciągłe
		Sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, zwłaszcza na dużych obszarach przekształceń górniczych.	Obszar całego powiatu (złoża eksploatowane zgodnie z koncesją i nielegalne wydobywanie).	zadanie ciągłe
		Likwidacja nielegalnego wydobywania na potrzeby lokalne.	Obszar całego powiatu.	zadanie ciągłe
Klimat akustyczny	Ograniczenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu gwarantowanego prawem	Ochrona przez hałasem komunikacyjnym	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Ochrona przez hałasem przemysłowym	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie dziedzictwa biologicznego powiatu buskiego	Ochrona i renaturalizacja korytarzy i ciągów ekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych	doliny rzeczne	zadanie ciągłe
		Wyeliminowanie jednostronnych melioracji odwadniających które zaburzają stosunki wodne	w pierwszym rzędzie doliny rzeczne	zadanie ciągłe
		Rozwój prac inwentaryzacyjno-badawczych w zakresie rozpoznania walorów przyrodniczych powiatu	Obszary objęte prawną ochroną przyrody	zadanie ciągłe

		Zapewnienie dogodnych warunków organizacyjno-przestrzennych do dalszego rozwoju agroturystyki we wszystkich wsiach oraz zainteresowanie miejscowej ludności	Tereny rolne powiatu	zadanie ciągłe
Polityka leśna	Pełne wykorzystanie możliwości zwiększania powierzchni leśnej powiatu oraz zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa	Stale zwiększanie wskaźnika lesistości powiatu	Obszary określone w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	zadanie ciągłe
		Opracowanie i aktualizacja gminnych programów zwiększania lesistości oraz ustalanie terenów do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Obszary przewidywane do zalesienia w poszczególnych latach	zadanie ciągłe
Pola elektro-magnetyczne	Kontrola emisji do środowiska promieniowania elektromagnetycznego do poziomów dopuszczalnych	Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Obszar całego powiatu	2008 - 2010
		Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnień niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
Gospodarka odpadami	Minimalizacja ilości powstających odpadów i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami	Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu systemem odbioru odpadów	Obszary nie objęte zorganizowanym systemem odbioru odpadów	2008 - 2009
		Zwiększanie stopnia segregacji i odzysku odpadów	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Likwidacja dzikich wysypisk	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
		Usuwanie materiałów zawierających azbest	Obszar całego powiatu	zadanie ciągłe
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Stworzenie powszechnego dostępu do informacji dotyczących problematyki ochrony środowiska	Kontynuacja oraz poszerzenie oferty działań w zakresie edukacji ekologicznej i działalności szkoleniowej, w tym kontynuacja wdrażania Programu edukacji ekologicznej	Wszystkie szkoły w powiecie, Miasto i Gminy, Rejonowy Oddział ŚODR, ZNPK	zadanie ciągłe
		Promocja ekologii poprzez realizację prezentacji o treściach ekologicznych w ramach oferty programowej środków przekazu oraz instytucji kultury i wypoczynku	Środki przekazu, instytucje kultury i wypoczynku, gospodarstwa agroturystyczne, ekologiczne, imprezy masowe	zadanie ciągłe
		Współpraca administracji publicznej i innych jednostek w przygotowaniu ofert edukacyjnych oraz ich współfinansowaniu	Jednostki samorządu, ŚODR, ZNPK, gmina, zakłady pracy, w tym przedsiębiorstwa, instytucje religijne, szkoły, mieszkańcy powiatu i inne organizacje	zadanie ciągłe

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego na lata 2008 – 2011

5. Zgodność programu z celami polityki ekologicznej państwa i województwa

Głównym celem polityki ekologicznej państwa, ustanowionym w krajowych dokumentach programowych jest „**zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego w XXI w. oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju**”.

Bezpieczeństwo ekologiczne to w szczególności:

- czyste środowisko we wszystkich jego komponentach;
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi;
- trwałe występowanie wszystkich stwierdzonych na tym obszarze dziko żyjących gatunków;
- bezpieczna dla zdrowia człowieka żywność;
- możliwość rekreacji i wypoczynku.

Skuteczną realizację tak określonego celu ma zapewnić wdrożenie przepisów i standardów ekologicznych obowiązujących w Unii Europejskiej oraz przepisów konwencji i umów międzynarodowych, regionalnych i dwustronnych dotyczących problematyki ochrony środowiska.

Nadrzędnym kryterium rozwiązań o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania powinna być konstytucyjna **zasada zrównoważonego rozwoju**.

Zasada ta w sferze realizacyjnej powinna być uzupełniona szeregiem zasad pomocniczych, z których najważniejsze to: zasada przezorności, zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi, zasada uspołecznienia, zasada „zanieczyszczający płaci”, zasada likwidacji zanieczyszczeń u źródła, zasada stosowania najlepszych, dostępnych technik (BAT) i zasada subsydialności.

Biorąc pod uwagę stan aktualny środowiska, zagrożenia i możliwości rozwoju gospodarczego powiatu, jako cel nadrzędny polityki ekologicznej powiatu buskiego, przyjęto:

**„Kompleksowa poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu buskiego
ukierunkowana na potrzeby lecznictwa uzdrowiskowego oraz turystyki i rekreacji”**

Pozytywne efekty polityki ekologicznej Powiatu Buskiego, w zakresie ochrony środowiska, powinny zostać osiągnięte poprzez realizację celów wymienionych poniżej:

- Zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całego powiatu,
- Uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych,
- Skuteczna ochrona dobrego stanu jakościowego wód podziemnych z jednoczesną racjonalizacją struktury ich zużycia,
- Przejście na całościowe gospodarowanie zasobami wodnymi, realizowane w układzie zlewniowym,
- Wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z jednoczesnym zachowaniem oraz wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji,
- Poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej,
- Ochrona obszarów perspektywicznych występowania surowców mineralnych oraz kontynuacja i rozszerzenie prac poszukiwawczych,
- Ograniczenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu gwarantowanego prawem,
- Zachowanie dziedzictwa biologicznego powiatu buskiego,
- Pełne wykorzystanie możliwości zwiększenia powierzchni leśnej powiatu oraz zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa,
- Kontrola i ograniczenie emisji do środowiska promieniowania elektromagnetycznego do poziomów dopuszczalnych,
- Minimalizacja ilości powstających odpadów i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Postawione cele polityki ekologicznej Powiatu Buskiego są zgodne z założeniami II Polityki Ekologicznej Państwa, oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego”.

Przy tworzeniu polityki ekologicznej układem odniesienia oprócz polityki ekologicznej państwa, województwa, powiatu i gmin jest **„Strategia rozwoju Powiatu Buskiego”**.

Do najważniejszych problemów w dziedzinie ochrony środowiska należą:

1. Wykorzystywanie węgla jako głównego źródła energii.
2. Niska emisja.
3. Napływ zanieczyszczeń powietrza z sąsiednich regionów.
4. Zły stan jakościowy wód powierzchniowych.
5. Silna dysproporcja pomiędzy siecią kanalizacyjną a wodociągową.
6. Niedostosowanie oczyszczalni do norm europejskich.
7. Niewystarczający stopień uporządkowania gospodarki odpadami, szczególnie w zakresie selektywnego zbierania.
8. Zbyt mały procent terenów zalesionych w powiecie.

6. Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Ocena stopnia realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego dokonywana jest poprzez mierniki stanu środowiska, których dobór zależy od celów założonych w poszczególnych dziedzinach. Poniższa tabela zawiera zestawienie podstawowych mierników realizacji POŚ w powiecie buskim.

Tabela 19. Mierniki realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego na lata 2008 - 2011”.

Dziedzina	Cel	Mierniki
Zasoby przyrodnicze	zachowanie dziedzictwa biologicznego powiatu	• powierzchnia obszarów chronionych; • powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000; • powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym; • procent zalesienia.
Surowce mineralne	1) oszczędne i racjonalne korzystanie z surowców i zminimalizowanie skutków eksploatacji 2) poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej	• ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrekultywowanych (ha)
Gospodarka wodna	1) uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych; 2) zaopatrzenie w wodę obszarów deficytowych; 3) gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym; 4) zwiększenie stopnia retencji powierzchniowej oraz poprawa	• jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej); • jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości; • stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej; • ilość zbiorników retencyjnych; • udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych.

	ochrony przeciwpowodziowej	
Gospodarka odpadami	zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrożenie przyjętego w „Planie gospodarki odpadami dla woj. świętokrzyskiego” systemu gospodarowania nimi	• opracowane gminne plany gospodarki odpadami; • procent składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych.
Ochrona powietrza	zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całego powiatu	• wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych; • stopień redukcji zanieczyszczeń; • procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych.
Zagrożenia gleb	wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z zachowaniem i wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	• powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji; • powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha); • jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach terenów.
Lasy	pełne wykorzystanie możliwości zwiększenie powierzchni leśnej powiatu i zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności SP	• wzrost lesistości; • opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu; • powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia
Poważne awarie przemysłowe	Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska na skutek awarii przemysłowych i transportu substancji niebezpiecznych	• ilość opracowanych zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych; • liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.
Edukacja ekologiczna	1) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa 2) stworzenie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	• ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in., • ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców, • ilość przeprowadzonych działań na terenie powiatu i ich skuteczność (np. liczba gospodarstw ekologicznych, poprawa stanu sanitarnego wsi, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego na lata 2008 - 2011

7. Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Bezpośrednim, wymiernym wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań przedstawionych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego jest wysokość ponoszonych nakładów finansowych. Poniżej zestawiono nakłady finansowe na ochronę środowiska poniesione przez gminy powiatu buskiego w latach 2009 - 2010.

Tabela 20. Główne zadania inwestycyjne gmin powiatu buskiego z zakresu ochrony środowiska realizowane w latach 2009 - 2010

L.p.	Zadanie	Wydatki w tys. zł za rok 2009	Wydatki w [zł] za rok 2010
1.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój		
1.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
1.1.1.	Budowa wodociągu w Lesie Winiarskim	466 662,38	
1.1.2.	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w rejonie ul. Moniuszki i AK w Busku-Zdroju	88 414,97	
1.1.3.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Spacerowej, AK, Słowackiego i Mickiewicza w Busku-Zdroju Budowa kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Kusocińskiego w Busku-Zdroju		1 674 879,37
1.1.4.	Budowa oczyszczalni wód deszczowych w rejonie ul. Kusocińskiego w Busku-Zdroju		271 561,29
1.2.	Ochrona powietrza		
1.3.1.	Termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej, w tym: Publiczne Przedszkole Nr 3 w Busku-Zdroju Samorządowe Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Zbludowicach Szkoła Podstawowa w Kostkach Dużych Szkoła Podstawowa w Szańcu Szkoła Podstawowa w Dobrowodzie Szkoła Podstawowa w Kołaczkowicach Szkoła Podstawowa Nr 3 i Samorządowe Gimnazjum Nr1 w Busku-Zdroju Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju Samorządowe Gimnazjum w Podgajach		3 193 602,71
2.	Gmina Gnojno		
2.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
2.1.1.	Rozbudowa i przebudowa wodociągu gminnego dla Gminy Gnojno, etap III sieć wodociągowa w m. Pożogi, Płośnia Wólka Bosowska, Ruda		998 524,47
2.2.	Ochrona powietrza		
2.2.1.	Remont kotłowni węglowej w budynku Urzędu Gminy w Gnojnie		62 194,56
3.	Gmina Nowy Korczyn		
	b.d.	b.d.	b.d.

4.	Gmina Pacanów		
4.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
4.1.1.	Budowa uzupełniająca odcinków sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Zborówek Nowy, Zołcza Ugory, Biechów, Trzebica	174 402,86	
4.1.2.	Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Kwasów		327 515,64
4.2.	Edukacja ekologiczna		
4.2.1.	Program edukacyjny wdrażający selektywną zbiórkę surowców wtórnych i zagospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie Pacanów. Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi w Rzędowie gm. Tuczępy	b.d	b.d.
5.	Gmina Solec Zdrój		
5.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
5.1.1.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. 1 Maja i Daniewskich w Solcu-Zdroju i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wełnin	3 982 501,31	
5.1.2.	Rozbudowa i przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego Gminy Solec – Zdrój w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Piestrzec i Świniary	4 458 216,84	
5.2.	Edukacja ekologiczna		
5.2.1.	Zakup Pojemników do segregacji odpadów Akcja „Sprzątania świata” Akcja „Czysta Gmina - wiosenne sprzątanie” Konkurs „ Ziemia nie da sobie rady segregujmy więc odpady”	11 931,60	
6.	Gmina Stopnica		
6.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
6.1.1.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości: Podlasek, Topola, Smogorzów i Konary	5 976 038,43	
7.	Gmina Tuczępy		
7.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
7.1.2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Tuczępach, Wierzbicy i Sieczkowie		2 452 592,47
7.1.3.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Tuczępach		2 067 449,37
8.	Gmina Wiślica		
8.1.	Gospodarka wodno-ściekowa		
8.1.2.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowej na terenie gminy		501490,50
8.2.	Edukacja ekologiczna		
8.2.1.	Lata 2009-2010 „Program edukacyjny wdrażający selektywną zbiórkę surowców wtórnych i zagospodarowania odpadów komunalnych”	11 575,31	

Źródło: Urzędy gmin powiatu buskiego(stan na 31.12.2010r.)

Tabela 21. Wydatki budżetowe Powiatu Buskiego poniesione w latach 2009 – 2010, na ochronę środowiska (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, oraz z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej)

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w [zł]	
		2009	2010
1.	Opracowanie sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Buskiego za lata 2007 - 2008	5 000	
2.	Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Buskiego na lata 2008 - 2011	6 100	
3.	Wykonanie prac z zakresu sporządzania uproszczonych planów urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa	13 682	
4.	Dofinansowanie kosztów demontażu i utylizacji pokryć dachowych zawierających azbest	43 553	
5.	Dofinansowanie kosztów zakupu kontenerów	5 000	
6.	Dofinansowanie kosztów opracowania projektu techn. na włączenie ścieków szpitalnych do kanalizacji miejskiej dla ZOZ Busko-Zdrój	54 900	
7.	Nagrody w konkursie „Piękna i bezpieczna zagroda”	2 000	
8.	Dofinansowanie kosztów przebudowy istniejącej kotłowni koksowej na opalaną gazem ziemnym GZ50 w bud. ZSP nr1 w Busku-Zdroju	31 200	
9.	Dofinansowanie programu edukacyjno-ekologicznego pn. „Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi” Organizacja festynu ekologicznego	33 044	19 846
10.	Zakup materiałów i innych	28 204	
11.	Wykonanie regulacji studzienek kanalizacyjnych na drodze powiatowej ul. Partyzantów w Busku-Zdroju, na odc. od ul. Łagiewnickiej do drogi kr. nr 73	4 998	
12.	Dofinansowanie opracowania strategii i wniosku w sprawie budowy kolektorów słonecznych	6 899	
13.	Inne		112 834
Wydatki razem		234 580	132 680

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Buskiego (lata 2009-2010)
strona internetowa Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju.

Tabela 22. Wydatki ŚZMiUW w Kielcach – Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju na prace inwestycyjne i konserwacyjne urządzeń melioracji wodnych terenu powiatu buskiego

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w [zł]	
		2009	2010
1.	Roboty inwestycyjne	-	934 863,76
2.	Konserwacje koryt rzek i potoków	544 981,39	936 792,20

Źródło: Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju

8. Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu

Ocena wdrażania i realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego realizowana jest poprzez porównanie celów i założonych mierników z rzeczywistymi informacjami na temat realizacji poszczególnych zadań środowiskowych gmin powiatu. Ocenę utrudnia fakt, że poszczególne instytucje uczestniczące w realizacji zadań ochrony środowiska powiatu nie mają obowiązku udzielania szczegółowych informacji w tym zakresie. Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na organ wykonawczy powiatu obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów do przekazywania niezbędnych informacji. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Poniżej zestawiono informacje o realizacji poszczególnych celów i zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska. Zestawienie sporządzono na podstawie informacji Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju, urzędów gmin powiatu buskiego, Urzędu Statystycznego w Kielcach, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Rejonowy Oddział w Busku-Zdroju i innych instytucji.

Tabela 23. Mierniki stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego na lata 2008 - 2011”.

Dziedzina	Cel	Mierniki	Dane rzeczywiste poszczególnych mierników
Zasoby przyrodnicze	zachowanie dziedzictwa biologicznego powiatu	- powierzchnia obszarów chronionych; - powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000; - powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym; - procent zalesienia.	92,5 % , 89585,3 ha - Ostoja Nidziańska (SOO), Dolina Nidy (OSO). - b.d. 10,4% w skali powiatu
Surowce mineralne	1) oszczędne i racjonalne korzystanie z surowców i zminimalizowanie skutków eksploatacji 2) poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej	ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrekultywowanych (ha)	Realizacja w ramach projektu: „Rekultywacja terenów zdegradowanych górnictwem siarki w województwie świętokrzyskim i podkarpackim”

Gospodarka wodna	1) uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych; 2) zaopatrzenie w wodę obszarów deficytowych; 3) gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym; 4) zwiększenie stopnia retencji powierzchniowej oraz poprawa ochrony przeciwpowodziowej	- jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej); - jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości; - stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej; - ilość zbiorników retencyjnych; - udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych.	- klasa IV(Maskalis), klasa II (Nida), - klasa V 1083,5 km/ 214,3 km (dł. czynnej sieci rozdzielczej/dł. czynnej sieci kanalizacyjnej) 12 zbiorników (bez uwzględniania stawów hodowlanych) - b.d.
Gospodarka odpadami	zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrożenie przyjętego w „Planie gospodarki odpadami dla woj. świętokrzyskiego” systemu gospodarowania nimi	- opracowane gminne plany gospodarki odpadami; - procent składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych.	- aktualizacja gminnych planów gospodarki odpadami; - w powiecie buskim zagospodarowano 7055,660 Mg w 2009 roku i 8271,300 Mg w roku 2010 odpadów komunalnych
Ochrona powietrza	zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całego powiatu	- wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych; - stopień redukcji zanieczyszczeń; - procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych.	- klasa A - b.d. - b.d.
Zagrożenia gleb	wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z zachowaniem i wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	- powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji; - powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha); - jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach terenów.	- b.d. - b.d. - b.d.
Lasy	pełne wykorzystanie możliwości zwiększenie powierzchni leśnej powiatu i zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności SP	- wzrost lesistości; - opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu; - powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia	- stopień lesistości 10,4 %, - b.d. - ok. 60 ha, do zalesienia po 2010r. (brak danych z niektórych gmin)
Poważne awarie przemysłowe	Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i	ilość opracowanych zewnętrznych planów	b.d.

	środowiska na skutek awarii przemysłowych i transportu substancji niebezpiecznych	- operacyjno-ratunkowych; - liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.	b.d.
Edukacja ekologiczna	1) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa 2) stworzenie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	- ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in., - ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców, - ilość przeprowadzonych działań na terenie powiatu i ich skuteczność (np. liczba gospodarstw ekologicznych, poprawa stanu sanitarnego wsi, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.).	- w większości gmin prowadzona jest corocznie edukacja ekologiczna - b.d. - na terenie powiatu znajduje się 116 gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych; w gminach powiatu poprawia się stan gospodarki wodno-ściekowej.

Źródło: dane z gmin powiatu buskiego (stan na 31.12.2010),

Ochrona środowiska w woj. świętokrzyskim w 2009r. GUS Kielce 2010

9. Propozycje zmian w Programie Ochrony Środowiska oraz wskazania odnośnie aktualizacji programu

Na podstawie danych zawartych w Strategii Rozwoju Powiatu Buskiego oraz w oparciu o informacje z gmin, zestawiono listy przedsięwzięć priorytetowych w zakresie ochrony środowiska przewidzianych do realizacji w najbliższych latach jako rozwinięcie celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego. Mogą one stanowić wskazania do przeprowadzenia ponownej analizy celów i zadań zawartych w programie. Należy podkreślić, że zmiany te dotyczą jedynie zakresu działań a nie zmian priorytetów ekologicznych programu.

Tabela 24. Lista głównych przedsięwzięć wraz z nakładami finansowymi, realizowanych i przewidzianych do realizacji w latach 2010-2015 w gminach powiatu buskiego.

Lp	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne nakłady finansowe [zł]
1.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	
1.1.	Uporządkowanie gospodarki wodno - na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój (lata 2010-2013)	36 905 461,54
1.2.	Modernizacja ujęcia wody w Szczaworyżu	6 375 440,62
1.3.	Przebudowa i remont oczyszczalni ścieków w Siesławicach (lata 2010-2012)	9 868 644,04

2.	Gmina Gnojno	
2.1.	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej w miejscowości Gnojno	b.d.
2.2.	Instalacja systemów energii odnawialnej na domach prywatnych	b.d.
2.3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Szkoły Podstawowej w Raczycach, OSP w Gnojnie, Urzędu Gminy.	b.d.
3.	Gmina Nowy Korczyn	
3.1.	Przebudowa sieci wodociągowej w Nowym Korczynie (lata 2013 – 2017)	500 000
3.2.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Grotniki Małe, Pawłów, Brzostków, Błotnowola, Parchocin	15 000 000
3.3.	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Błotnowola	3 500 000
3.4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (lata 2011 – 2016)	6 000 000
3.5.	Termomodernizacja budynku U.G N. Korczyn ul. Krakowska i ul Buska Modernizacja kotłowni w budynku GOK	360 000
3.6.	Instalacja systemów energii odnawialnej	3 300 000
4.	Gmina Pacanów	
4.1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Pacanów, ul. Oleśnicka	2 000 000 zł
4.2.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Słupia i Karsy	4 000 000 zł
5.	Gmina Solec-Zdrój	
5.1.	Rozbudowa i przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego gminy Solec-Zdrój i Pacanów (do r. 2013)	37 620 000 zł
5.2.	Kompleks mineralnych basenów rekreacyjnych w Solcu-Zdroju (do r. 2013)	109 434 zł
6	Gmina Stopnica	
6.1.	Dokończenie projektów kanalizacji pozostałych miejscowości (2012)	16 514 640 zł
6.2.	Termomodernizacja szkół: Czyżów, Suchowola, Kłepie Górne, Smogorzów, Mietel, Stopnica i budynek stadionu (do roku 2012)	4 016 104 zł
7.	Gmina Tuczępy	
7.1.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Tuczępach (do r. 2013).	1 563 497
7.2.	Budowa kanalizacji na terenie m. Wierzbica, Brzozówka, Sieczków (do r. 2013).	5 822 984
8.	Gmina Wiślica	
8.1.	b.d.	b.d.

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Buskiego, informacje z gmin - 2011r.

10. Podsumowanie i wnioski

Analiza zrealizowanych w latach 2009-2010 zadań oraz analiza potrzeb Powiatu na najbliższe lata (do roku 2015), pozwala wyciągnąć wnioski, że na przestrzeni ostatnich dwóch lat (podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym) do najistotniejszych problemów powiatu buskiego w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- częściowo zły stan jakości wód powierzchniowych;
- znaczną jeszcze dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- problem napływu zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z aglomeracji sąsiednich;
- konieczność zwiększenia stopnia lesistości na terenie powiatu.

Poszczególne zadania zostały zrealizowane w stopniu wynikającym z dostępnych i poniesionych nakładów na ochronę środowiska w powiecie. Należy podkreślić fakt nie pogorszenia się stanu środowiska w powiecie w okresie od 2009 do 2010 roku.

Szczególne zaangażowanie w okresie sprawozdawczym dotyczyło działalności w zakresie rozbudowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnych oraz działalności edukacyjnej w zakresie propagowania postaw proekologicznych wśród ludności.

Na uwagę zasługuje także fakt znacznego zaangażowania i determinacji władz powiatu i gmin w:

- porządkowaniu gospodarki odpadami poprzez rozszerzenie selektywnego zbierania odpadów,
- dostosowaniu składowisk odpadów do wymogów prawa,
- porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności poprzez rozbudowę oczyszczalni, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich,
- propagowanie akcji proekologicznych w gminach.

Przedstawione powyżej niedomagania w zakresie stanu jakości środowiska w powiecie, wynikają z przyczyn niezależnych od realizacji Programu Ochrony Środowiska. Konsekwentna realizacja celów i przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego priorytetów, powinna także w następnych latach, stanowić podstawę planowania szczegółowych zadań związanych z ochroną środowiska w powiecie buskim.

11. Spis wykorzystanych materiałów

1. Ankiety dotyczące zadań zrealizowanych w latach 2009-2010 w dziedzinie ochrony środowiska przez gminy powiatu buskiego.
2. Informacje i opracowania statystyczne. Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2009. Urząd Statystyczny w Kielcach, Kielce 2010
3. Informacje i opracowania statystyczne. Rolnictwo w województwie świętokrzyskim w roku 2009. Urząd Statystyczny w Kielcach, Kielce 2010
4. Lokalny program rewitalizacji miasta Busko-Zdrój na lata 2007 – 2013.
5. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Buskiego na lata 2008 - 2011.
6. II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010.
7. Program wykonawczy do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002–2010.
8. Strategia Rozwoju Powiatu Buskiego, Busko Zdrój 2008 – załącznik do uchwały Nr XVII / 150 / 2008 Rady Powiatu w Busku – Zdroju z dnia 30 kwietnia 2008 roku.
9. Wyniki oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref w województwie świętokrzyskim w 2009 roku. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2010.
10. Ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w 2010 roku. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2011.
11. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w 2009 roku. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2010.
12. Wyniki pomiarów jakości wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w 2009 roku. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2010.
13. Raport - Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2001, WIOŚ w Kielcach. Biblioteka monitoringu środowiska. Kielce 2002 (mapa akustyczna Busko-Zdrój).
14. Raport – Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w 2006 roku. WIOŚ w Kielcach. Biblioteka monitoringu środowiska. Kielce 2007.
15. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w latach 2007-2008. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2009.